

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення вченої ради
Факультету психолого-
педагогічної освіти та
мистецтв від 29.06.2022 р.,
протокол №8

**ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ
НАРОДНО-СЦЕНІЧНОГО ТАНЦЮ**

ПРОГРАМА
обов'язкової навчальної дисципліни
підготовки здобувачів I рівня вищої освіти (бакалаврського)
спеціальності 024 ХОРЕОГРАФІЯ

**Запоріжжя
2022 рік**

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Бердянським державним педагогічним університетом.

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: старший викладач кафедри теорії та методики навчання мистецьких дисциплін Руслан ПАВЛЕНКО.

Обговорено та рекомендовано вченою радою факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв 29.06.2022 р., протокол № 8.

ВСТУП

Програма вивчення обов'язкової навчальної дисципліни «Теорія і методика викладання народно-сценічного танцю» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти I рівня (бакалаврського) спеціальності 024 «Хореографія».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є базовий рівень оволодіння знаннями, вміннями та навичками з даного ОК майбутніми фахівцями.

Міждисциплінарні зв'язки: «Сучасні інформаційні технології (за професійним спрямуванням)», «Анатомія, фізіологія та безпека життєдіяльності у хореографії», «Педагогіка», «Основи академічного письма», «Психологія спілкування з практикумом», «Історія мистецтв», «Основи теорії музики та гра на музичному інструменті», «Теорія і методика викладання класичного танцю», «Теорія і методика викладання українського народно-сценічного танцю», «Теорія і методика роботи з хореографічним колективом», «Мистецтво балетмейстера», «Акторська майстерність та режисура в хореографії».

Програма навчальної дисципліни складається з таких модулів:

Модуль 1. Польський танець.

Модуль 2. Ізраїльський танець.

Модуль 3. Словацький танець.

Модуль 4. Турецький танець.

Модуль 5. Угорський танець.

Модуль 6. Грецький танець.

Модуль 7. Румунський танець.

Модуль 8. Вірменський танець.

Модуль 9. Молдавський танець.

Модуль 10. Болгарський танець.

Модуль 11. Грузинський танець.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. *Метою викладання навчальної дисципліни «Теорія і методика викладання народно-сценічного танцю» є надання майбутньому фахівцю базових знань, умінь та навичок з теорії і методики виконання народно-сценічного танцю та його викладання в закладах різного типу.*

1.2. *Основними завданнями вивчення дисципліни «Теорія і методика викладання народно-сценічного танцю» є:*

- ознайомлення з історією виникнення та шляхами розвитку народного хореографічного мистецтва;
- засвоєння історії, теорії, передового досвіду відомих шкіл народного-сценічного танцю;

- вивчення танців різних народів у їх достеменному характері та притаманній манері виконання;
- розвиток танцювальної техніки, акторської та музичної виразності;
- формування базових знань і практичних умінь з методики виконання та методики викладання народно-сценічного танцю в закладах різного типу.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми «Хореографія» студенти набувають компетентностей:

загальних:

ЗК 03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 05. Навички здійснення безпечної діяльності.

фахових:

СК 01. Усвідомлення ролі культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин.

СК 04. Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).

СК 06. Здатність використовувати і розробляти сучасні інноваційні та освітні технології в галузі культури і мистецтва.

СК 07. Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності.

СК 08. Здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини.

СК 10. Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології (відео-, TV-, цифрове, медіа-мистецтва і т. ін.) в процесі створення мистецького проекту, його реалізації та презентації.

СК 11. Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу.

СК 12. Здатність використовувати принципи, методи та засоби педагогіки, сучасні методики організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати в початкових, профільних, фахових закладах освіти.

СК 14. Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.

СК 15. Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проекту.

Та демонструвати такі результати навчання:

ПР 03. Вільно спілкуватись державною мовою усно і письмово з професійних та ділових питань.

ПР 05. Аналізувати проблеми безпеки життєдіяльності людини у професійній сфері, мати навички їх попередження, вирішення та надання першої допомоги.

ПР 06. Розуміти роль культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин.

ПР 09. Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно категоріальним апаратом.

ПР 11. Використовувати інноваційні технології, оптимальні засоби, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом.

ПР 12. Відшукувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.

ПР 13. Розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва.

ПР 15. Мати навички використання традиційних та інноваційних методик викладання фахових дисциплін.

ПР 16. Аналізувати і оцінювати результати педагогічної, асистентсько-балетмейстерської, виконавської, організаційної діяльності.

ПР 17. Мати навички викладання фахових дисциплін, створення необхідного методичного забезпечення і підтримки навчання здобувачів освіти.

ПР 19. Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.

ПР 20. Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у фестивалях і конкурсах.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **330 години / 11 кредитів ECTS.**

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Модуль 1. Польський танець

Змістовий модуль 1. «Теорія і методика викладання народно-сценічного танцю» як одна із обов'язкових навчальних дисциплін циклу професійної підготовки.

Тема 1. Вхідне анкетування. Вступ. Предмет, мета й завдання курсу. Основні поняття та характерні особливості дисципліни протягом періоду вивчення.

Тема 2. Народний танець як вид мистецтва хореографії. Становлення та розвиток народного танцю.

Змістовий модуль 2. Характерні особливості польського народного танцю.

Тема 1. Загальні відомості про польський народний танець.

Тема 2. Класифікація рухів польського танцю та їх характеристика.

Тема 3. Комбінації на середині залу, етюдна форма в характері польського народного танцю.

Модуль 2. Ізраїльський танець

Змістовий модуль 3. Теоретико-методичні засади народно-сценічного танцю.

Тема 1. Структура та зміст заняття народно-сценічного танцю. Характерна термінологія.

Тема 2. Характеристика вправ біля опори.

Змістовий модуль 4. Характерні особливості єврейського народного танцю.

Тема 1. Загальні відомості про єврейський народний танець.

Тема 2. Класифікація рухів єврейського танцю та їх характеристика.

Тема 3. Комбінації на середині залу, етюдна форма в характері єврейського народного танцю.

Модуль 3. Словацький танець

Змістовий модуль 5. Видатні діячі в області народно-сценічної хореографії.

Тема 1. Видатні теоретики й практики в області народно-сценічного танцю та їх внесок у його розвиток.

Тема 2. Розучування вправ біля опори та комбінацій на середині залу.

Змістовий модуль 6. Характерні особливості словацького народного танцю.

Тема 1. Загальні відомості про словацький народний танець.

Тема 2. Класифікація рухів словацького танцю та їх характеристика.

Тема 3. Комбінації на середині залу, етюдна форма в характері словацького народного танцю.

Модуль 4. Турецький танець

Змістовий модуль 7. Навчально-методичне забезпечення з народно-сценічного танцю.

Тема 1. Аналіз літератури з питань народно-сценічного танцю та її систематизація. Жива бібліотека останніх видань.

Тема 2. Розучування вправ біля опори та комбінацій на середині залу.
Змістовий модуль 8. Характерні особливості турецького народного танцю.

Тема 1. Загальні відомості про турецький народний танець.

Тема 2. Класифікація рухів турецького танцю та їх характеристика.

Тема 3. Комбінації на середині залу, етюдна форма в характері турецького народного танцю.

Модуль 5. Угорський танець

Змістовий модуль 9. Музичне оформлення заняття народно-сценічного танцю.

Тема 1. Специфіка добору музичного матеріалу до заняття з народно-сценічного танцю. Робота з концертмейстером.

Тема 2. Розучування вправ біля опори та комбінацій на середині залу.
Змістовий модуль 10. Характерні особливості угорського народного танцю.

Тема 1. Загальні відомості про угорський народний танець.

Тема 2. Класифікація рухів угорського танцю та їх характеристика.

Тема 3. Комбінації на середині залу, етюдна форма в характері угорського народного танцю.

Модуль 6. Грецький танець

Змістовий модуль 11. Народно-сценічний танець в закладах різного типу.

Тема 1. Специфіка роботи з дітьми початкового рівня навчання на прикладі заняття з народно-сценічного танцю.

Тема 2. Розробка здобувачами практичних завдань для дітей початкового рівня навчання.

Змістовий модуль 12. Характерні особливості грецького народного танцю.

Тема 1. Загальні відомості про грецький народний танець.

Тема 2. Класифікація рухів грецького танцю та їх характеристика.

Тема 3. Комбінації на середині залу, етюдна форма в характері грецького народного танцю.

Модуль 7. Румунський танець

Змістовий модуль 13. Народно-сценічний танець в закладах різного типу.

Тема 1. Специфіка роботи з дітьми основного рівня навчання на прикладі заняття з народно-сценічного танцю.

Тема 2. Розробка здобувачами практичних завдань для дітей основного рівня навчання.

Змістовий модуль 14. Характерні особливості румунського народного танцю.

Тема 1. Загальні відомості про румунський народний танець.

Тема 2. Класифікація рухів румунського танцю та їх характеристика.

Тема 3. Комбінації на середині залу, етюдна форма в характері румунського народного танцю.

Модуль 8. Вірменський танець

Змістовий модуль 15. Народно-сценічний танець в закладах різного типу.

Тема 1. Специфіка роботи з дітьми вищого рівня навчання на прикладі заняття з народно-сценічного танцю.

Тема 2. Розробка здобувачами практичних завдань для дітей вищого рівня навчання.

Змістовий модуль 16. Характерні особливості румунського народного танцю.

Тема 1. Загальні відомості про вірменський народний танець.

Тема 2. Класифікація рухів вірменського танцю та їх характеристика.

Тема 3. Комбінації на середині залу, етюдна форма в характері вірменського народного танцю.

Модуль 9. Молдавський танець

Змістовий модуль 17. Специфіка роботи з чоловічим класом.

Тема 1. Мета, завдання, структура та зміст заняття для чоловічого класу.

Тема 2. Розучування вправ біля опори та комбінацій на середині залу.

Змістовий модуль 18. Характерні особливості молдавського народного танцю.

Тема 1. Загальні відомості про молдавський народний танець.

Тема 2. Класифікація рухів молдавського танцю та їх характеристика.

Тема 3. Комбінації на середині залу, етюдна форма в характері молдавського народного танцю.

Модуль 10. Болгарський танець

Змістовий модуль 19. Специфіка роботи з жіночим класом.

Тема 1. Мета, завдання, структура та зміст заняття для жіночого класу.

Тема 2. Розучування вправ біля опори та комбінацій на середині залу.

Змістовий модуль 20. Характерні особливості болгарського народного танцю.

Тема 1. Загальні відомості про болгарський народний танець.

Тема 2. Класифікація рухів болгарського танцю та їх характеристика.

Тема 3. Комбінації на середині залу, етюдна форма в характері болгарського народного танцю.

Модуль 11. Грузинський танець

Змістовий модуль 21. Характерні особливості грузинського народного танцю.

Тема 1. Загальні відомості про грузинський народний танець.

Тема 2. Класифікація рухів грузинського танцю та їх характеристика.

Тема 3. Комбінації на середині залу, етюдна форма в характері грузинського народного танцю.

Змістовий модуль 22. Рефлексія.

Тема 1. Підведення підсумків вивчення ОК «Теорія і методика викладання народно-сценічного танцю» – портфоліо здобувача за період навчання. Вихідне анкетування.

3. Рекомендована література

Базова

1. Володько В.Ф. Методика викладання народно-сценічного танцю: навчально-методичний посібник. Вид. 2-е, перероблене. Київ: ДАККіМ, 2007. 306 с.
2. Зайцев Є.В., Колісниченко Ю. Основи народно-сценічного танцю: посібник. Вінниця: Нова книга, 2007. 416 с.
3. Камін В. О. Народно-сценічний танець: груповий розподіл вправ біля станка. Київ: ДАККіМ, 2008. 151 с.
4. Лісовська Н.Ю. Теорія та методика народно-сценічного танцю: навчально-методичний посібник для студентів спеціальностей: 024 Хореографія; 014 Середня освіта. Хореографія. 2-вид. доповнене. Одеса: ПНПУ імені К.Д. Ушинського, 2021. 178 с.

Допоміжна

5. Александрова Е.С., Горина О.В. Еврейские танцы. Феникс: серия Авангард, 2010. 159 с.
6. Бондаренко Л. А., Бердовський А. Я. Танцювальні композиції та етюди танців народів світу. Видання друге перероблене й доповнене. Частина перша / ред. К. О. Савастру. Київ: Музична Україна, 1975. 218 с.
7. Голдрич О. Хореографія: посібник. Львів: Край, 2003. 160 с.
8. Джавришвили Д. Грузинские народные танцы. Тбилиси: Сабчота Сакартвело, 1958. 279 с.
9. Курбет В., Мардарь М. Молдавские народные танцы. Кишинёв: Картя Молдовеняскэ, 1969. 233с.
10. Ломакин В.С. Этническая хореография Народов мира: Азия часть 1 (Передняя «Западная» Азия и Южная Азия): учебное пособие. Саратов: Авторская редакция, 2017. 71 с.
11. Неведомська Є. О., Омері І. Д., Лехолетова М. М., Тимчик О. В., Яценко С. П. Анатомія, фізіологія та безпека життєдіяльності у хореографії: навч.-метод. посіб. з питань проведення практичних робіт: для студ. небіол. спец. вищ. навч. закл. 3 вид. перероб. і доп. К. : Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2022. 49 с.

12. Мартиненко О.В., Павленко Р. В., Ільїн Д. В. Оновлення змісту викладання народно-сценічного танцю в закладах вищої освіти України Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки : зб. наук. пр. Вип. 2. Бердянськ : БДПУ, 2022. С. 252-263.
13. Региональная специфика традиционных греческих танцев: Сиртос, Каламатьянос, Суста. URL: <https://inlnk.ru/xvY5Bx> (дата звернення 15.08.2022).
14. Теорія і методика хореографії у питаннях і відповідях: навчальний. посібник. для студентів спеціальності Хореографія / колектив авторів за заг. ред. О. В. Мартиненко. Мелітополь: ПП Скребейко П. В., 2018. 344с.
15. Турецкие народные танцы и их география распространения в Турции. URL: <https://articlekz.com/article/11735> (дата звернення 8.08.2022).
16. Электронная еврейская библиотека. URL: <https://eleven.co.il/jewish-art/folklore/14549/> (дата звернення 8.08.2022).

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: заліки, екзамени.

5. Засоби діагностики успішності навчання: усні відповіді, практична демонстрація, підсумковий практичний показ.